

Statistikdokumentation for Renter og aktieindeks 2024

1 Indledning

Formålet med denne statistik er at belyse udviklingen i renter og aktieindeks i de finansielle markeder. Det er primært til analysemæssigt formål at tallene publiceres i Danmarks Statistik. For dagsaktuelle tal henvises til Københavns Fondsbørs eller den øvrige presse, der dækker dette statistikområde.

2 Indhold

Statistikken omfatter bl.a. udvalgte pengemarkedsrenter, effektive obligationsrenter på de toneangivende obligationer og Københavns fondsbørs aktieindeks.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken belyser rente- og likviditetsforholdene ud fra følgende udvalgte oplysninger:

- et udvalg af pengemarkedsrenter og Nationalbankens rentesatser,
- et udvalg af effektive obligationsrenter på de toneangivne obligationer
- et udvalg af fondsbørsens aktieindeks

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Statistikken grupperes først og fremmest efter hvilken type af rente eller aktieindeks, der er tale om og i enkelte tabeller grupperes der efter sektor eller land.

2.3 Sektordækning

Den finansielle sektor med alle øvrige sektorer som modsektor.

2.4 Begreber og definitioner

3-måneders pengemarkedsrente, DKK: Indlånsrente tilbudt for 3 måneders indskud på det danske pengemarked.

3-måneders pengemarkedsrente, Euro: Indlånsrente tilbudt for 3 måneders indskud på Euromarkedet.

Effektiv obligationsrente: Gennemsnitlig rente beregnet for udvalgte toneangivende serier af statspapirer, samtlige åbne serier i enhedsprioritetsobligationer og for indeksobligationer.

Rente af udlån og indskudsbeviser: Nationalbankens rentesats af udlån samt ved salg og tilbagekøb af indskudsbeviser. Med indskudsbeviser menes værdipapirer med en løbetid på 14 dage, som løbende udbydes af Nationalbanken til pengeinstitutterne afhængig likviditetsbehovet. Ved tilbagekøb beregner Nationalbanken normalt et beskedent rentetillæg. De anførte satser er ekskl. dette tillæg.

Aktieindeks: Indeksene er beregnet af Københavns Fondsbørs og angiver kursudviklingen af en række udvalgte segmenter på aktiemarkedet.

SmallCap+: Københavns Fondsbørs segment for selskaber under en vis størrelse, der lever op til en række nærmere bestemte likviditetskriterier og informationskrav. Segmenterne udvælges to gange årligt (primo juni/december) på baggrund af foregående halvårsperiode og træder i kraft

henholdsvis 1. juli og 1. januar. Det er et afkastsindeks, der beregnes ud fra kursudviklingen for den givne gruppe aktier, inklusive aktieudbytte, hvor det forudsættes at udbyttegeninvesteres i indeksporteføljen. Vægtgrundlaget er freefloatjusteret: dvs. det vægtes med kursværdien af den del af aktiebeholdningen, der er tilgængelig på aktiemarkedet - aktiebeholdninger der er bundne i virksomheden medregnes ikke. Indeksreferenceperioden er 30. december 2002 med basisværdien = 100. Ændring i indeksværdien beregnes ud fra ændringen i den samlede markedsværdi for den freefloatjusterede aktieportefølje fra et tidspunkt til et andet.

Midcap+: Københavns Fondsbørs segment for mellemstore selskaber, der lever op til en række nærmere bestemte likviditetskriterier og informationskrav. Segmenterne udvælges to gange årligt (primo juni/december) på baggrund af foregående halvårsperiode og træder i kraft henholdsvis 1. juli og 1. januar. Det er et afkastsindeks, der beregnes ud fra kursudviklingen for den givne gruppe aktier, inklusive aktieudbytte, hvor det forudsættes at udbyttegeninvesteres i indeksporteføljen. Vægtgrundlaget er freefloatjusteret: dvs. det vægtes med kursværdien af den del af aktiebeholdningen der er i omløb - aktiebeholdninger der er bundne i virksomheden medregnes ikke. Indeksreferenceperioden er 30. december 2002 med basisværdien = 100. Ændring i indeksværdien beregnes ud fra ændringen i den samlede markedsværdi for den freefloatjusterede aktieportefølje fra et tidspunkt til et andet.

OMXC20-indekset: Københavns Fondsbørs' ledende aktieindeks, hvis formål er at belyse kursudviklingen for de 20 mest omsatte aktier på Københavns Fondsbørs og herunder fungere som underliggende instrument for visse finansielle derivater fx futures og optioner. To gange om året (primo juni/december) udvælges de repræsentative aktieklasser på baggrund af disses omsætning i den forudgående halvårsperiode. Aktierne udvælges ud fra en kombination af to kriterier: størst omsætning målt i kursværdi samt oftest omsatte aktier. Det er et prisindeks, der beregnes ud fra kursudviklingen for den givne gruppe aktier justeret for ændringer i den børsnoterede kapital, som ikke er en følge af udbuds- og efterspørgsels forholdene. Indekset er markedsværdivægtet: jo større markedsværdi desto større vægtandel. Indekset startede den 3. juli 1989. Ændring i indeksværdien beregnes ud fra ændringen i den totale markedsværdi for den pågældende indeksportefølje fra et tidspunkt til et andet.

OMXC-indekset: Fondsbørsens totalindeks og dækker kursværdien af samtlige aktieklasser, der er registreret på fondsbørsen fordelt på 10 brancher (før juni 2001 fordelt på 6 brancher) Det er et prisindeks, der beregnes ud fra kursudviklingen for den givne gruppe aktier justeret for ændringer i den børsnoterede kapital, som ikke er en følge af udbuds- og efterspørgsels forholdene. Markedsværdivægtet: Jo større markedsværdi desto større vægtandel. Indeksreferenceperioden er ultimo 1995. Ændring i indeksværdien beregnes ud fra ændringen i den totale markedsværdi for den pågældende indeksportefølje fra et tidspunkt til et andet. OMXC erstattede den 15. juni 2001 det tidligere totalindeks (KAX). Overgangen til OMXC skete samtidig med, at inddelingen af de noterede aktieselskaber overgik til GICS-modellen (Global Industry Classification Standard) udarbejdet af Morgan Stanley og Standard & Poor's.

Pengemængden - M1: Seddel- og møntomløb udenfor pengeinstitutsektoren med tillæg af indlændinges indskud i pengeinstitutterne med kort løbetid i kroner og fremmedvaluta.

Pengemængden - M2: M1 + indlån på tidsindskud med en løbetid på op til 2 år og indlån med opsigelsesvarsel med en løbetid på op til 3 måneder.

Pengemængden - M3: M2 + Genkøbsforretninger og udstedte obligationer mv. med løbetid på op til 2 år.

Cirkulerende pantebreve: Pantebreve med en restløbetid på 20 år uden/med forsikringsgaranti.

Pari-pantebreve: Nyudstedte pantebreve udstedt til kurs 100 fordelt på løbetid og sikkerhed.

Diskonto: Nationalbankens referencerente i forhold til hvilken renten på mellemværender med

penge- og realkreditinstitutter fastsættes. Har siden 1992 været sammenfaldende med folio indlånsrenten, dvs. den rentesats, som penge- og realkreditinstitutterne tilbydes for indskud på anfordring (af overskydende likviditet) på Nationalbankens foliokonti.

Pengeinstitutternes udlandsstilling: Pengeinstitutternes nettostilling overfor udlændinge fordelt på aktiver og passiver. Med udlændinge menes udenlandske residerter inkl. personer og virksomheder hjemmehørende i Grønland og på Færøerne.

Valutakurser for udvalgte lande: Års- og månedsgennemsnit er udregnet på grundlag af de dagligt noterede markedskurser kl. 14.15. Indekset for den effektive kronekurs er en geometrisk sammenvejning af udviklingen i Danmarks vigtigste handelspartners valutaer overfor den danske krone.

2.5 Enheder

ikke relevant for denne statistik.

2.6 Population

Monetære finansielle institutioner består af centralbanken, pengeinstitutter og pengemarkedsforeninger.

2.7 Geografisk dækning

Udviklinger i renter og aktieindeks gælder for de finansielle markeder i Danmark. Den effektive rente af statsobligationer dækker Danmark, samt udvalgte lande fra resten af verden.

2.8 Tidsperiode

De forskellige tidsserier dækker følgende tidsperioder:

- Nationalbankens rentesatser mv. dækker tidsperioden fra 1985 og frem.
- Aktieindeks dækker tidsperioden fra 1996 og frem.
- Gennemsnitsrenter i pengeinstitutter dækker tidsperioden fra 2002 og frem.
- Effektive obligationsrenter dækker tidsperioden fra 1992 og frem.
- Effektiv rente af statsobligationer efter land dækker tidsperioden fra 1989 og frem.

2.9 Basisperiode

For de udvalgte aktieindeks:

- OMXC ultimo december 1995
- OMXC C20 3. juli 1989
- OMXC C20 CAP 28. november 2011
- MidCap+ 30. december 2002
- SmallCap+ 30. december 2002

2.10 Måleenhed

Renter på aktier og obligationer mv. måles i pct. pro anno. Aktieindeks opgøres som indeks.

2.11 Referencetid

Ultimo måneden, kvartal og år.

2.12 Hyppighed

Månedlig, kvartalsvis (opdateres månedligt i statistikbanken) og årlig - afhængig af de enkelte komponenter.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Da alle oplysningerne indsamles og offentliggøres af andre myndigheder, er der intet behov for hjemmel. Statistikken er ikke baseret på en EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Der er ingen direkte indberetningsbyrde i det alle oplysninger indsamles af andre: Danmarks Nationalbank, Københavns Fondsbørs og Finansrådet.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan få ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Der er ikke tale om en primærstatistik. Alle oplysninger indsamles og offentliggøres af andre myndigheder, hvorfor der ikke foretages nogen statistisk behandling af data.

3.1 Kilder

Danmarks Nationalbank (pengemarkedsrentesatser, valutareserve, pengeinstitutternes udlandsstilling, pengemængde og valutakurser), Københavns Fondsbørs (effektiv obligationsrente, aktieindeks), Finansrådet og Den Internationale Monetære Fond/IMF (kurs og effektiv rente for typiske pantebreve).

3.2 Indsamlingshyppighed

Månedlig, kvartalsvis (opdateres månedligt i statistikbanken) og årlig - afhængig af de enkelte komponenter.

3.3 Indsamlingsmetode

Da alle tal er offentliggjort af andre myndigheder indhentes data via de respektive myndigheders hjemmesider.

3.4 Datavalidering

Hvis de indsamlede tal er væsentlig anderledes i forhold til forrige perioder rettes en forespørgsel til den konkrete myndighed om korrektheden af dette tal.

3.5 Databehandling

Alle oplysninger indsamles og offentliggøres af andre myndigheder, hvorfor der ikke foretages nogen statistisk behandling af data.

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik.

4 Relevans

Statistikken henvender sig til alle med interesse for området, herunder offentlige myndigheder, erhvervsliv, uddannelsessektoren og den brede offentlighed.

4.1 Brugerbehov

Statistikken henvender sig til alle med interesse for området, herunder offentlige myndigheder, erhvervsliv, uddannelsessektoren og den brede offentlighed.

4.2 Brugertilfredshed

Der indsamles ikke pt. viden om brugertilfredshed.

4.3 Fuldstændighed af data

Statistikken er ikke omfattet af krav fra EU.

5 Præcision og pålidelighed

Tallene stammer direkte fra observationer i de finansielle markeder. De offentliggjorte tal er derfor ikke baseret på beregninger og der foretages ingen estimeringer. På den måde gengiver statistikernes resultater de faktiske historiske værdier i markederne, der ikke senere revideres. For yderligere information henvises til de myndigheder der indsamler grundoplysningerne.

5.1 Samlet præcision

Tallene stammer direkte fra observationer i de finansielle markeder. De offentliggjorte tal er derfor ikke baseret på beregninger og der foretages ingen estimeringer. På den måde gengiver statistikernes resultater de faktiske historiske værdier i markederne, der ikke senere revideres. For yderligere information henvises til de myndigheder der indsamler grundoplysningerne.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Tallene stammer direkte fra observationer i de finansielle markeder. De offentliggjorte tal er derfor ikke baseret på beregninger og der foretages ingen estimeringer. På den måde gengiver statistikernes resultater de faktiske historiske værdier i markederne, der ikke senere revideres. For yderligere information henvises til de myndigheder der indsamler grundoplysningerne.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Udgivelsestiden er 20 til 45 dage efter referenceperiodens udløb afhængigt af tabellen. Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Udgivelsestiden er ca. 20 dage efter referencetidspunktet for tidsserier med månedsdata, mens det er ca. 35 dage efter referencetidspunktet for gennemsnitsrenter for pengeinstitutter, som er en kvartalsstatistik, og ca. 45 dage efter referencetidspunktet for de årlige effektive renter for Danmark og andre udvalgte lande.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Der er generelt høj sammenlignelighed over tid, der kan dog være enkelte problemer med sammenligneligheden for nogle tidsserier i statistikken. For sammenligninger på tværs af lande bør der rettes henvendelse til den pågældende myndighed, der indsamler grundoplysningerne.

7.1 International sammenlignelighed

Lignende statistik vil være at finde for andre lande.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Vedrørende tabel MPK3: Fra 2003 omfatter effektiv pantebrevsrente ultimo, cirkulerende pantebreve med restløbetid på 20 år inden for 80 pct. af handelsværdien nominel rente på 7 pct. p.a., og en årlig ydelse på 8,87 pct. af hovedstolen.

Vedrørende tabel MPK18: Fra og med 2013K4 er datagrundlaget for statistikken ændret. Dette har medført niveauændringer, som afspejler sig i gennemsnitsrenterne i grupperne S141+S142 og i S143-S145. Statistikken bygger på MFI-statistikken, der indsamles og udgives af Nationalbanken. Nationalbanken indsamler nu mere detaljerede oplysninger og har tilpasset den til den nye fælleseuropæiske nationalregnskabsmanual (ESA2010). For mere information kontakt Nationalbanken.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Fondsbørsen, Finansrådet og Nationalbanken offentliggør tilsvarende statistik.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Alle tal offentliggøres i Statistikbanken i følgende tabeller: [Nationalbankens rentesatser](#), [pengemarkedsrentesatser samt obligationsrentegennemsnittet](#), [Aktieindeks](#), [Gennemsnitsrenter i pengeinstitutterne](#), [Effektiv obligationsrente](#) og [Effektiv rente af statsobligationer](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken offentliggøres *ikke* længere i NYT fra Danmarks Statistik.

8.5 Publikationer

Tallene indgår i:

- [Statistisk Årbog](#)
- [Statistisk Tiårsoversigt](#)

8.6 Statistikbanken

Tallene offentliggøres i Statistikbanken under emnet Penge og kapitalmarked, Rente- og kursudvikling, Renter og aktieindeks, i følgende tabeller:

- [MPK3](#): Nationalbankens rentesatser, pengemarkedsrentesatser samt obligationsrentegennemsnittet
- [MPK13](#): Aktieindeks
- [MPK18](#): Gennemsnitsrenter i pengeinstitutterne
- [MPK22](#): Effektiv obligationsrente
- [MPK100](#): Effektiv rente af statsobligationer

8.7 Adgang til mikrodata

Grundmaterialet opbevares ikke i Danmarks Statistik men hos de forskellige dataproducenter.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

I udarbejdelsen af statistikken følges Danmarks Statistiks [Datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

Ikke relevant for denne statistik.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der henvises til producenterne af opgørelserne.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Offentlige Finanser. Kontaktpersonen for statistikken er Jesper Søgaard Dreesen, tlf: 51 64 92 61 og e-mail: JSD@dst.dk.